

PRZEGLĄD CZASOPISM

Liturgia Sacra 19 (2013), nr 1, s. 205–209

DIAKON 7–8 (2010–2011)

Podwójny numer czasopisma ukazał się po dłuższej przerwie, spowodowanej głównie zmianą redakcji i wydawcy. O zmianę i przejęcie redagowania czasopisma poprosił biskupa opolskiego Andrzeja Czaję lubelski krąg diakonacki na czele z dotychczasowym redaktorem naczelnym, dr hab. Markiem Marczewskim z KUL-u, który od dziesięcioleci zaangażowany jest w popieranie stałego diakonatu w Polsce. Zgodę na kontynuowanie wydawania czasopisma wyraził również dotychczasowy wydawca, jakim było Wydawnictwo Muzyczne Polihymnia z Lublina (od 2004 r. wydano 6 numerów).

Nowej redakcji podjął się Instytut Liturgii, Muzyki i Sztuki Sakralnej Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, a wydawania — Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. Powołano nową Radę Naukową, a także Zespół Redakcyjny i Zespół Recenzentów. Redaktorem naczelnym został autor niniejszych słów.

Czasopismo poświęcone jest promocji stałego diakonatu w Polsce. Pisze o tym we *Wprowadzeniu* do tego numeru Biskup Opolski. Diakonat stały

od lat leży mi na sercu. Zdaję sobie sprawę, że diakonat stały należy do struktury Kościoła i przypomina o podstawowej funkcji Kościoła, który został wezwany do służby (diakonii), co bardzo mocno związane jest z posoborową eklezjologią — *communio*. Wydawanie specjalistycznego czasopisma w Opolu wpisuje się w podjęte ostatnio działania, których ukoronowaniem stało się wprowadzenie posługi diakona stałego w diecezji opolskiej (s. 3).

Treść numeru 7–8 stanowią głównie materiały z przeprowadzonego w Opolu sympozjum *Diakoniat stały w służbie lokalnego Kościoła*, zorganizowanego przez

wydziałowy Instytut Liturgii, Muzyki i Sztuki Sakralnej UO (18 V 2011 r.). Omawiany numer zamieszcza na wstępie biskupi *Dekret wprowadzający w diecezji opolskiej posługę diakona stałego* (s. 7). W dekreście biskup uzasadnia, w oparciu o teologiczne i pastoralne przesłanki, potrzebę wprowadzenia w diecezji posługi stałego diakona. Zagadnienia te szerzej omawia w *Liście pasterskim o diakonacie stałym* z 19 IV 2012 r. (s. 9–10) oraz w artykule (referacie z sympozjum) *Dlaczego stały diakonat w diecezji opolskiej? Uzasadnienie teologiczne* (s. 11–18).

Kolejny artykuł omawia *Sposób wprowadzania diakonatu stałego w diecezji opolskiej oraz opolski program formacyjny* (s. 19–27), autorstwa piszącego te słowa, który stwierdza na początku, że starania o wprowadzenie w diecezji stałego diakonatu podejmował już abp Alfons Nossol, a po dyskusjach na zwołanym przez niego I Synodzie Diecezjalnym (2002–2005) podjęto uchwałę zachęcającą parafie do wprowadzenia nowej posługi:

Zachęca się parafie, w których zachodzi taka potrzeba, aby rozważyły możliwość wprowadzenia posługi stałego diakona. Kandydaci do tej posługi, również żonaci, muszą jednak spełniać warunki określone w prawie kościelnym (statut nr 43).

Starania o wprowadzenie stałego diakonatu intensywnie kontynuował jego następca, bp A. Czaja. Po licznych jego wystąpieniach i dyskusjach w różnych gremiach, pozytywną decyzję przegłosowały 30 III 2011 r. Rada Kapłańska i tego samego dnia konsultorzy diecezjalni. W drugiej części artykułu autor omawia program formacyjny kandydatów do stałego diakonatu. w przywydziałowym Ośrodku Formacyjnym, zwłaszcza dwuletnie studia uzupełniające dla kandydatów posiadających cych magisterium z teologii.

Artykuł Marka Marczewskiego, *Diakoniat stały w starożytności chrześcijańskiej i po Soborze Watykańskim II* (s. 31–44), ukazuje związek, jaki istnieje pomiędzy rozumieniem diakonatu stałego w czasach patrystycznych a odkrytym w dobie *Vaticanium II* służebnym wymiarem (obraz Chrystusa–Sługi) hierarchicznej struktury Kościoła, do istoty którego należy równie stała posługa diakona.

W obszernym artykule ks. Ryszard Selejdak (Rzym) przedstawia *Formację intelektualną i pastoralną diakonów stałych w Kościele powszechnym* (s. 45–63). Autor w oparciu o własne badania i długoletnie doświadczenia w pracach Kongregacji Edukacji Katolickiej zwraca uwagę na konieczność solidnej i integralnej formacji kandydatów do diakonatu stałego. Formacja ta winna być intelektualna, obejmująca naukowe studium dyscyplin teologicznych na wydziałach lub wyższych instytutach, a także pastoralna, przygotowująca kandydatów w aspekcie teoretycznym i praktycznym do przyszłej pracy duszpasterskiej.

W omawianym numerze mamy wystąpienia dwóch diakonów, którzy dzielą się głównie swoimi doświadczeniami. Diakon Tony Schmitz (Aberdeen) pisze o *Diakonii w diecezji i w parafii* (s. 65–75), wskazując na różne możliwości realizacji potrójnej diakonii (liturgii, słowa i miłosierdzia) w diecezji lub w parafii, zawsze jednak w pełnej łączności z biskupem i proboszczem. Drugi diakon, Christian Ga-

wenda (Kolonia), dzieli się uwagami na temat *Stały diakonat w diecezji kolońskiej* (s. 83–85). Opisuje swoją formację w Arcybiskupim Instytucie Stałego Diakonatu (powołany do istnienia w 1969 r. przez kard. Höffnera), a także swoją posługę diakona w parafii.

W dziale „Dokumenty” opublikowano *Wyjaśnienie Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w sprawie udziału diakonów w przyrzeczeniach kapłańskich podczas Mszy Krzyżma w Wielki Czwartek* (s. 79–80). Dokument uzasadnia negatywną odpowiedź Kongregacji. Do odnowienia przyrzeczeń kapłańskich wezwani są tylko prezbiterzy, „ponieważ razem z biskupem uczestniczą w tym samym kapłaństwie i posłannictwie Chrystusa”, a na diakonów „nakłada się ręce «nie dla kapłaństwa, lecz dla posługi»” (KK 29).

Kolejny dział czasopisma, to „Recenzje i bibliografia”. Marek Marczewski recenzuje ważną pozycję (rodzaj podręcznika) Stefana Sandra (diakona i dra teologii z Osnabrück), pt. *Das Amt des Diakons. Eine Handreichung*, Freiburg – Basel – Wien, Herder 2008, ss. 176 (s. 89–96). Tenże sam autor opracował *Niemieckojęzyczną bibliografię dotyczącą diakonatu (2010–2011)* (s. 97).

Ostatni dział obejmuje „Wydarzenia”. Ks. prof UO Erwin Mateja zamieszcza obszernie sprawozdanie: *Symposium na temat „Diakonaty stały w służbie lokalnego Kościoła” (Opole, 18 V 2011)* (s. 101–102). Ostatnia informacja to: *Nowe ośrodki formacji diakonów stałych w Polsce* (s. 103). Nowe ośrodki formacji stałych diakonów zostały powołane w Ełku i Szczecinie.

Ks. H.J. Sobeczko